

OPROEP:

Kies voor meer vertrouwen, minder regeldruk

Het mkb, de motor van BV Nederland, moet zonder haperingen kunnen draaien. Steeds meer nieuwe regels: de controlereflex werkt niet.

Wat wel werkt is samen investeren in vertrouwen, vereenvoudiging en voorspelbaarheid. Dat is essentieel voor een florerend mkb, sterke accountantskantoren, blijvende welvaart, banen, maatschappelijke transitie en innovatie.

De SRA-accountantskantoren vinden het daarom belangrijk om de controlereflex te stoppen en roepen de politiek op: 'Kies voor meer vertrouwen, minder regeldruk'.

GLISSENAAR
ACCOUNTANTS

Kies voor meer vertrouwen, minder regeldruk

Investeren in **vertrouwen**, **vereenvoudiging** en **voorspelbaarheid** is essentieel voor blijvende **welvaart**, **banen**, **innovaties** en maatschappelijke **transities**.

Op 22 november 2023 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Grote maatschappelijke uitdagingen, geopolitieke problemen, krapte op de arbeidsmarkt en de onderliggende vertrouwens- en solidariteitscrisis: het zijn slechts enkele voorbeelden van verkiezingsthema's die uiteindelijk hun weerslag zullen hebben op keuzes voor onze toekomstige economie, welvaart en samenleving.

Voor een toekomstbestendig welvarend Nederland is het noodzakelijk om de economische motor, het mkb, draaiend te houden. Mkb-ondernemingen zijn verantwoordelijk voor 60% van de toegevoegde waarde binnen de economie en voor 70% van de werkgelegenheid, en daarmee de ruggengraat van de Nederlandse economie. Volgens het CPB kiezen de meeste politieke partijen er echter voor om de lasten voor bedrijven verder te verhogen.¹ Driekwart van de ondernemers verwacht geconfronteerd te worden met vooral hogere kosten, meer eisen, meer regels én een slechter investeringsklimaat na de verkiezingen.²

Als adviseurs van meer dan 55% van de mkb-ondernemingen en als controleurs van zo'n 40% van alle reguliere controleplichtige entiteiten, ervaren de SRA-accountantskantoren dagelijks met welke regeldruk (nalevingskosten, administratieve- én toezichtlasten) hun klanten in het mkb worden geconfronteerd. Regeldruk belemmert ondernemen. Met name omdat er vaak een kloof bestaat tussen wat de wetgever beoogt en wat in de praktijk van de ondernemer plaatsvindt.

Regeldruk ontstaat ook doordat de overheid regelmatig op basis van incidenten maatregelen neemt en nieuwe wet- en regelgeving opstelt. Uitwassen bij een kleine groep ondernemers veroorzaken dan dat de hele branche of sector aangesproken wordt. Dit overheidswantrouwen schaadt het mkb en kost de samenleving uiteindelijk veel meer.³ Met een aanpak waarin vertrouwen in combinatie met gericht handhaven centraal staat, kunnen rotte appels in de mand effectiever worden aangepakt.

Wat SRA vraagt van de politiek

- Betrek de adviseurs van ondernemers en ondernemingen vanaf de tekentafel bij de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving. Zo zijn we beter in staat om beleid te ontwikkelen dat meetbaar zorgt voor vermindering van de regeldruk in het mkb.
- Voer een mkb-toets uit bij de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving.
- Ontwikkel integraal beleid dat samenhangt met andere wet- en regelgeving.
- Onderken en stop de reflex die leidt tot het verscherpen van regels en instellen van uitzonderingen. Gedetailleerde en dwingende regels leiden vaak niet tot de beste oplossing, maar wel tot complexiteit.⁴
- Stop met incidentenpolitiek. Herstel het mensbeeld van de overheid van wantrouwen naar vertrouwen. Pak excessen aan, maar schein niet iedereen vanuit een controlereflex over één kam.

1 Zie <https://www.cpb.nl/keuzes-in-kaart-2025-2028>

2 Zie <https://www.mkb.nl/nieuws/ondernemers-bezorgd-over-stabiliteit-en-betrouwbaarheid-politiek>

3 Zie <https://www.socialevraagstukken.nl/column/de-kosten-van-overheidswantrouwen/>

4 Een betere overheid voor burgers en bedrijven, Brede Maatschappelijke Heroverweging, pagina 11

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/04/20/bmh-13-een-betere-overheid-richting-burgers-en-bedrijven>

Daarnaast is het voor ondernemend Nederland ook van belang om de complexe lappendeken van fiscale wet- en regelgeving om te buigen naar een stabiel, solide en vereenvoudigd stelsel. Ondernemers – van klein tot groot – weten door zwalkend fiscaal beleid, plotselinge besluitvorming en maatregelen met terugwerkende kracht niet meer waar zij aan toe zijn. Investeringsbeslissingen worden hierdoor lastig. Door in te zetten op een vereenvoudigd en voorspelbaar fiscaal systeem, zijn ondernemers veel meer dan nu in staat om hun langeretermijnplannen vorm te geven.

Wat SRA vraagt van de politiek

- Stop met het continu draaien aan de 'fiscale knoppen' voor het bedrijfsleven. Een voorspelbaar en gezond fiscaal beleid is essentieel voor de welvaart, innovatiekracht en vooruitgang van mkb-ondernemingen.
- Koester familiebedrijven in Nederland en houd de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) in stand. Behoud en continuïteit van de mkb-bedrijven is voor de lokale leefomgeving en economie van groot belang.
- Draag zorg voor een evenwichtig belastingstelsel waar de menselijke maat centraal staat, en waarmee het integrale uitvoeringsapparaat uit de voeten kan.
- Streef naar zoveel mogelijk eenvoud in het belastingstelsel en creëer regelingen met zo min mogelijk uitzonderingen.
- Investeer en stimuleer innovatie in het mkb. Ontwikkel innovatiebeleid dat meer gericht is op verdienkracht en productiviteitsstijging van het mkb.

Voor een gezond, florerend mkb zijn ook sterke accountantskantoren nodig. Accountantskantoren verenigd in SRA zijn zelf mkb-ondernemingen met een specifieke mkb-dynamiek; zij willen voldoen aan hoge, vanzelfsprekend getoetste kwaliteitstandaarden en weten wat nodig is om relevant te zijn en te blijven. Voor de maatschappij, klanten en hun stakeholders. Op dagelijkse basis staan bevlogen professionals hun mkb-klanten in alle verscheidenheid terzijde. Zij voegen voor een heterogene groep van stakeholders en eindgebruikers betrouwbaarheid op maat toe aan economie en samenleving. Als controleur en als trusted advisor zijn zij thuis in elke branche, en worden daarom zeer gewaardeerd door ondernemer en onderneming.

Deze toegevoegde waarde staat echter ook onder druk: door incidenten bij enkele kantoren en incidenten bij enkele klanten – veelal opererend op de kapitaalmarkt⁵ – is het vertrouwen in de hele sector tanend. Om dat vertrouwen te herstellen tonen partijen ook hier de controlereflex door vanaf 2014 rapport op rapport, en maatregel op maatregel te stapelen, terwijl er toch zoveel goed gaat bij de andere 20.000 wettelijke controleopdrachten. Vanzelfsprekend: excessen moet worden aangepakt. Maar in plaats van in de heterogene groep van Wta-vergunninghouders vanuit vertrouwen te kijken naar passende oplossingen, krijgt de ‘hele sector’ ‘one size fits all’-maatregelen opgelegd. De eigen dynamiek van vele reguliere vergunninghouders (AO-RV's) en controleplichtige mkb-ondernemingen wordt ontkend en disproportioneel aan banden gelegd. Dit kan leiden tot een neerwaartse spiraal.⁶

“ Door incidenten bij enkele kantoren en enkele klanten is het vertrouwen in de hele sector tanend.”

Wat SRA vraagt van de politiek

- Maak werk van wet- en regelgeving die daadwerkelijk proportioneel en op maat is, en rekening houdt met de verschillen in accountantsorganisaties, in dynamieken en in maatschappelijk belang binnen de heterogene groep van vergunninghouders (AO-OOB en AO-RV), de gecontroleerde entiteiten (OOB en niet-OOB) en hun stakeholders.
- De eigenheid van reguliere vergunninghouders vraagt om een andere benadering en oplossingsrichtingen die niet uitgaan van een ‘one size, fits all’-concept.
- Zet in op behoud van het huidige aantal reguliere vergunninghouders, veelal multidisciplinaire accountantspraktijken. Dat is belangrijk omdat 95% van alle wettelijke controles plaatsvinden bij niet-OOB's. Reguliere vergunninghouders voeren meer dan 55% van deze wettelijke controles uit.
- Stop met het stapelen van maatregel op maatregel in ‘de sector’: dat creëert steeds verder oplopende regeldruk. Dat heeft – in combinatie met de huidige personeelsschaarste – niet alleen grote impact op het absorptievermogen van accountantskantoren en de professionals die daar werken, maar ook op de aantrekkelijkheid van het beroep.
- Roep de impact van de stapeling van maatregelen op de markt een halt toe: steeds meer ondernemingen zijn niet meer in staat om een accountant te vinden. Deze ontwikkeling heeft een negatief effect op de kern van het accountantsberoep, namelijk het waarborgen van de kwaliteit van (niet-)financiële informatie over alle typen ondernemingen, organisaties en instellingen.
- Zet in plaats van oplossingen vanuit wantrouwen zoals meer toezicht, meer budgetten en (juridische) procedures in op meer vertrouwen en verbinding binnen de financiële keten, op inhoudsvolle samenwerking met oog voor ieders rol en ieders kracht, en op versterking van het lerend vermogen in de sector.

⁵ Op de kapitaalmarkt opereren zes vergunninghouders (AO-OOB) en zo'n 1100 organisaties van openbaar belang: beursgenoteerde ondernemingen, banken, verzekeringsmaatschappijen.

⁶ Zie <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/december/wetsvoorstel-toekomst-accountancysector/@132263/w06-22-0142-iii/>

Feiten en cijfers

Algemeen

- SRA (1989) is de oudste en grootste vereniging van zo'n 370 accountantskantoren, werkzaam in en voor het mkb
- SRA-kantoren zijn zelf mkb-ondernemingen: 80% kent een omvang kleiner dan 50 fte
- SRA-kantoren bedienen gezamenlijk 55% van de (450.000) mkb-ondernemingen met personeel
- Gemiddeld aandeel in totale omzet SRA-populatie: o.a. 32% samenstellwerkzaamheden, 18% controlewerkzaamheden, 18% fiscale en aangiftepraktijk, 12% administratieve dienstverlening

Domein wettelijke controle

- SRA is de grootste speler in het wettelijke controledomein
- SRA herbergt ruim 70% van alle reguliere vergunninghouders (AO-RV)
- Totaal aantal vergunninghouders: 234⁷
- Aantal OOB-vergunninghouders (AO-OOB): 6
- Aantal reguliere vergunninghouders (AO-RV): 228
- Aantal SRA-kantoren (leden, aspirant + ballotage-leden) binnen dit domein: 163
- Marktaandeel wettelijke controledomein:⁸
95% van alle wettelijke controles vindt plaats bij reguliere controlecliënten (RC of niet-OOB's en slechts 5% bij OOB-controlecliënten.
In 2021 werden in totaal 20.442 controles verricht. RV's voeren de meerderheid van de wettelijke controles in Nederland uit (55% in 2021); In totaal zijn de AO's-RV daarmee goed voor ruim 11.000 controles. SRA-kantoren verrichten ruim 40% van de wettelijke controles bij reguliere controlecliënten.
- Omzet gerelateerde informatie:⁹
De omzet behaald met een door een AO-OOB uitgevoerde controle is de afgelopen jaren sterker gestegen dan de omzet behaald met een door een AO-RV uitgevoerde controle.
Tussen 2018 en 2021 is de gemiddelde omzet per wettelijke controle van OOB-controlecliënten (niet gecorrigeerd voor inflatie) met 35% gestegen, respectievelijk van € 206.000 naar € 279.000 per OOB-controle. Over dezelfde periode zien we de gemiddelde omzet per wettelijke controle van reguliere controlecliënten (RC) uitgevoerd door OOB-vergunninghouders stijgen van € 59.000 in 2018 naar € 81.000 in 2021 (+35%). Bij reguliere vergunninghouders is de stijging van de gemiddelde omzet per controle van € 24.000 (2018) naar € 30.000 (2021) fors lager (+24%).

7 Stand 6 november 2023

8 Sector in beeld 2022; Ontwikkelingen in de markt van accountantsorganisaties (AFM)

9 Sector in beeld 2022; Ontwikkelingen in de markt van accountantsorganisaties (AFM)

